

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoCsp/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123219967
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6123219967.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobcu: A. B. C., s. r. o., so sídlom D., E. X, F.: XX XXX XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou G. H., C. C. C. I. D., E. X, F.: XX XXX XXX proti žalovanému: E. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. G. E. XXX/XX, XXX XX K., o zaplatenie 18.934,44 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen, č. k. 18Csp/49/2023-140 zo dňa 27. 09. 2023 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozhodnutím zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia istiny 18.934,44 Eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 18.833,24 Eur od 04. 03. 2022 do zaplatenia, zaplatenia zmluvného úroku vyčísleného v sume 3.312,40 Eur a zaplatenia úrok z omeškania vyčísleného v sume 1.620,24 Eur.

2.1. Žaloba bola odôvodnená Zmluvou o postúpení pohľadávky, ktorou bola ku dňu 03. 03. 2022 žalovaná pohľadávka postúpená od pôvodného veriteľa VÚB a. s., ktorý so žalovaným dňa 13. 05. 2019 uzavrel Zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Žalovaný si neplnil svoje zmluvné povinnosti, preto bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru k 17. 06. 2020, čo bolo žalovanému oznámené spolu s výzvou na úhradu do 7 dní.

2.2. Žaloba bola podaná dňa 23. 01. 2023 v upomínacom konaní na Okresnom súde Banská Bystrica, ktorý k posudzovaniu premlčania nároku žalobcu. Žalobca na výzvu súdu uviedol, že v spotrebiteľských vzťahoch plyní premlčacia doba odo dňa nasledujúceho po uplynutí troch mesiacov od nesplnenia splátky, ktorá uplatneniu práva podľa § 565 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“) v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ prechádza po dobu troch mesiacov, t. j. odo dňa nasledujúceho po splatnosti splátky, ktorá uplatneniu práva podľa § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ bezprostredne predchádza. Uplatnenie práva podľa § 565 OZ nastalo podaním zo dňa 17.06.2020 a k uplatneniu tohto práva došlo pre nesplnenie splátky, ktorej splatnosť bola datovaná na 12.03.2020. Premlčacia doba tak začala plynúť odo dňa 13.06.2020 a uplynula by 13.06.2023. V zmysle platnej právnej úpravy (§ 565 OZ) k zosplateniu mohlo dôjsť len v prípade, ak to bolo medzi stranami dojednané (čo bolo v konaní preukázané) a zároveň pre nesplnenie splátky splatnej dňa 12.03.2020 v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ, nakoľko v konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v dlhšom ako 3 mesačnom omeškaní s platením splátok a súčasne bol upozornený na možnosť uplatnenia tohto práva.

2.3. Okresný súd Banská Bystrica vydal platobný rozkaz sp. zn. 39Up/184/2023 dňa 01. 03. 2023, ktorým žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel. Žalovanému sa nepodarilo doručiť platobný rozkaz spolu so žalobou do vlastných rúk. Žalobca navrhol pokračovať v konaní a bola vec postúpená miestne a vecne príslušnému Okresnému súdu Zvolen.

3.1. V podaní doručenom 13.09.2023 žalobca uviedol, že žalovaný čerpal dňa 13.05.2019 peňažné prostriedky v celkovej výške 20.000 Eur a z poskytnutého úveru uhradil sumu v celkovej výške 2.378,71 Eur. Postúpená istina 18.833,24 Eur predstavuje poskytnutý úver mínus úhrady žalovaného započítané na istinu (20.000 Eur - 1.166,76 Eur = 18.833,24 Eur). Neuhradené poplatky predstavujú sumu vo výške 101,20 Eur a pozostávajú z poplatku za poistenie (6 x 16,20 Eur) 97,20 Eur podľa čl. I. ods. 1 Úverovej zmluvy a poplatku za každú ďalšiu upomienku 4 Eur podľa čl. I. ods. 7 Úverovej zmluvy.

3.2. Zmluvný úrok bol vyúčtovaný v celkovej výške 3.997,02 Eur, za obdobie od 14.5.2019 do 05.02.2020 z poskytnutej istiny postupne znižovanej o splátky a od 06.02.2020 do 02.03.2022 zo sumy 18.833,24 Eur, pričom bol použitý úrok 5,90 % do 25.11.2019, následne úrok 7,90%. Z úhrad žalovaného bola na zmluvný úrok započítaná suma vo výške 684,62 Eur. Neuhradený zmluvný úrok predstavuje sumu vo výške 3.312,40 Eur.

3.3. Neuhradený úrok z omeškania bol vyčíslený do zosplatnenia vo výške 11,57 Eur, bol účtovaný za omeškanie splátok. Úrok z omeškania po zosplatnení vo výške 1.608,67 Eur bol účtovaný za obdobie od 17.6.2020 do 2.3.2022 z istiny 18.833,24 Eur v sadzbe 5%.

4.1. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti bolo dohodnuté v Zmluve úvere v čl. I. ods. 5 písm. b). Postupca Treťou upomienkou zo dňa 23.03.2020 vyzval žalovaného na úhradu omeškaných splátok vo výške 897,30 Eur a upozornil ho na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Odoslanie tejto listiny žalobca preukazoval poštovým podacím három, potvrdením z pošty preukazujúce doručenie tejto listiny žalovanému dňa 26.03.2020.

4.2. Nakoľko žalovaný omeškané splátky neuhradil, podaním zo dňa 17.06.2020 vyhlásil postupca mimoriadnu splatnosť úveru. Na preukázanie odoslania uvedenej listiny žalobca predložil kópiu doručky o vrátení zásielky odosielateľovi z dôvodu jej neprevzatia adresátom.

4.3. Podľa prehľadu splácania splátok žalovaným, splátka zo dňa 18.11.2019 bola započítaná na nezaplatenú splátku splatnú dňa 18.10.2019, ďalej splátka zo dňa 11.12.2019 bola započítaná na nezaplatenú splátku splatnú dňa 18.11.2019 a splátka zo dňa 05.02.2020 bola započítaná na nezaplatenú splátku splatnú dňa 18.12.2019. Žalobca podal žalobu na súd dňa 23.01.2023. Uplatnenie práva podľa § 565 OZ nastalo podaním zo dňa 17.06.2020, pričom v súlade s § 53 ods. 9 OZ došlo k uplatneniu tohto práva pre nesplnenie splátky, ktorej splatnosť bola datovaná na 12.03.2020. Žalobca využil svoje právo a vyhlásil mimoriadnu splatnosť podaním zo dňa 17.06.2020 pre nesplnenie splátky splatnej dňa 12.03.2020. Zosplatnenie dlhu tak nastalo pre túto splátku, ktorá o viac ako tri mesiace predchádzala zosplatneniu. Premlčacia doba tak začala plynúť dňa 13.06.2020 a uplynula by dňa 13.06.2023

4. Okresný súd postupom podľa § 116 ods. 2 CSP zverejnil oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu s účinkom doručenia žaloby 19. 07. 2022. Ďalej postupom podľa § 116 ods.3, § 106 ods.1 písm. a/ CSP doručoval súdnu zásielku pre žalovaného so žalobou spolu s uznesením zo dňa 21. 06. 2022, v ktorom bol vyzvaný na vyjadrenie k podanej žalobe, na adresu trvalého bydliska, pričom podľa § 111 ods.3 CSP sa zásielka považuje za doručení dňom jej vrátenia 27. 07. 2022. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

5.1. Okresný súd zistil, že VÚB, a. s. a žalovaný uzavreli Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „VÚB pôžička“ zo dňa 13.05.2019, ktorej predmetom bolo poskytnutie bezúčelového úveru 20.000,- Eur, s dobou splácania na 96 mesiacov. Bankou bol poskytnutý úver s úrokom 5,9 % ročne (bez zľavy 7,9 % ročne). Bola dojednaná mesačná splátka 278,01 Eur vrátane poistného 16,20 Eur s úhradou prvej splátky 12. 06. 2019. RPMN bola určená na 6,64 %, a celková čiastka úveru činila 25.533,76 Eur. V bode 5.b/ bolo dojednané predčasné vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru pre neplatenie splátok s odkazom na čl. VIII. Podmienok.

5.2. Listom - Tretia upomienka zo dňa 23. 03. 2020 bol žalovaný vyzvaný na úhradu nedoplatku na splátkach vo výške 897,30 Eur s upozornením, že ak dlžné splátky neuhradí, veriteľ bude oprávnený dlh zosplatniť (č. I. 63). Žalobca predložil podací hárok s podaním na pošte dňa 23.03.2020 a sledovanie zásielok z internetovej stránky Slovenskej pošty s tým, že zásielka adresátovi doručená dňa 26. 03. 2020 (čl. 121).

5.3. Listom zo dňa 17. 06. 2020 bol žalovaný vyzvaný k úhrade dlhu vo výške 19.716,71 Eur do 7 dní od doručenia výzvy. K tomu bola doložená kópia doručky o vrátení nevyzdvihnutej zásielky dňa 21. 07. 2020 (č. I. 54, 55).

5.4. Žalobca predložil oznámenie VÚB, a. s. zo dňa 16. 03. 2022 adresované žalovanému o postúpení pohľadávky na žalobcu a Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 13.11.2020, vrátane Žiadosti

o prevod žalovanej pohľadávky k 03.03.2022. Žalobca tvrdil, že nadobudol pohľadávku od pôvodného veriteľa VÚB a. s. na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 13.11.2020 vrátane Žiadosti o prevod žalovanej pohľadávky k 03.03.2022. Žalovaný bol pred postúpením pohľadávky zo strany právneho predchodcu žalobcu v nepretržitom omeškaní so splácaním čo i len časti tohto záväzku po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pohľadávka bola ku dňu jej postúpenia v celom rozsahu splatná.

6.1. Okresný súd z úradnej povinnosti skúmal vecnú legitimitáciu, ktorej nedostatok má za následok zamietnutie žaloby, pretože na absolútnu neplatnosť postúpenia musí súd prihliadnuť aj bez námietky.

6.2. Žalobca doložil len výzvu, ktorou vyzval žalovaného pôvodný veriteľ na zaplatenie zameškaných splátok zo dňa 23.03.2020 a následne zosplateného dlhu zo dňa 17. 06. 2020, ale nepreukázal splnenie podmienky výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky.

6.3. Okresný súd vychádzal z toho, že ustanovenie § 92 ods.8 zákona o bankách vyžaduje osobitnú výzvu banky adresovanú jej klientovi, že tento klient je v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, ako podmienku pre platné postúpenie pohľadávky banky na iný subjekt, čo v posudzovanom konaní nebolo preukázané. Uvedené zistenie má za následok, že postúpenie pohľadávky na žalobcu sa považuje za neplatné (§ 39 Obč. zákonníka) z dôvodu absencie osobitnej výzvy podľa ustanovenia § 92 ods.8 zákona č. 483/2001 Z. z. Žalobca tak nie je nositeľom práva na uplatnenie žalovanej pohľadávky, preto súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

6.4. Okresný súd sa riadil rozhodnutím Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.3.2022 ktorý uzavrel, že z ustanovenia § 92 ods.8 zákona o bankách je zrejмый reťazec úkonov, ktoré musia byť naplnené, aby mohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky. Prvý takýto úkon je písomná výzva banky klientovi, že je v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti síce sekundárne vyplýva, že žalovaní sú pre prípad porušenia v omeškaní so splatením splátky úveru, ktoré trvá viac ako 3 mesiace, avšak primárne je predmetom tejto výzvy oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Obsah ustanovenia § 92 ods.8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách. Na uvedené rozhodnutie poukázal aj iný senát najvyššieho súdu v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27.10.2022.

7.1. V odôvodnení rozhodnutia ďalej konštatoval, že žalobca uplatnil nárok zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej veriteľ VÚB a. s. poskytol žalovanému dlžníkovi istinu vo výške 20.000,- Eur a žalovaný sa zaviazal úver spolu s dojednaným úrokom vrátiť formou splátok. Žalovaný spočiatku dohodnuté splátky uhrádzal, potom uhrádzal rôzne platby, ktoré boli zúčtované na skôr splatné splátky, naposledy na splátku splatnú 12.12.2019. Veriteľ evidoval nezaplatené splátky od splátky splatnej dňa 12.01.2020. Veriteľ v súlade s ustanoveniami na ochranu spotrebiteľa upozornil žalovaného na omeškanie dlhu výzvou zo dňa 23. 03. 2020 a upozornil ho na možnosť zosplatenia dlhu. Žalobca hodnoverne preukázal podacím hárkom a informáciou z internetu o sledovaní konkrétnej zásielky, že predmetná zásielka bola žalovanému doručená dňa 26.03.2020. Žalovaný úhradu dlžných splátok nevykonával a veriteľ pristúpil k zosplateniu úveru dňa 17.06.2020, čo bolo žalovanému oznámené a bol vyzvaný na úhradu dlhu do 7 dní od doručenia zásielky.

7.2. Žalobca uviedol, že úver bol zosplatený pre nezaplatenú splátku, splatnú 12.03.2020. Lehota troch mesiacov od omeškania so splnením splátky uplynula dňom 12. 06. 2020 a od nasledujúceho dňa si veriteľ mohol uplatniť zosplatenie úveru, čo veriteľ aj využil a úver zosplatalnil k 17. 06. 2020. Zároveň bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatenia dlhu minimálne 15 dní pred zosplatením listom z 23. 03. 2020.

7.3. Nárok žalobcu vo vzťahu k zosplatennej istine nie je premlčaný, lebo trojročná premlčacia doba na uplatnenie zosplateného úveru začala plynúť od 13.06.2020 a žaloba bola podaná na súde dňa 23. 01. 2023. Ohľadne splátok splatných dňa 12.01.2020 a dňa 12.02.2020 sa však uplatní samostatná 3-ročná premlčacia lehota podľa § 103 veta prvá OZ, takže splátka splatná dňa 12.01.2020 je premlčaná s poukazom na § 54a OZ.

8. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 39, § 52, § 53 ods. 9, § 565, § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 92 ods. 8 Zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Žalovanému, ktorý bola v konaní úspešný náhradu trov nepriznal, pretože mu žiaden trov v konaní nevznikli.

9.1. Žalobca vo včas podanom odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie, nesprávne skutkové zistenia a nesprávny procesný postup, ktorý mal za následok porušenie práva na spravodlivý proces.

9.2. Okresný súd zamietol žalobu z dôvodu, že sa pri výklade ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách riadil rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 2Cdo/266/2020 z 31. 03. 2022. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na rozdielny výklad predmetného ustanovenia v dovolaciach senátoch najvyššieho súdu, pričom opačný výklad, preukazujúci aktívnu legitimáciu žalobcu, bol vyjadrený v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/165/2022 z 27. 09. 2023, podľa ktorého: „Z predmetného ustanovenia však pri použití žiadnej z výkladových metód nevyplýva povinnosť banky osobitne oznámiť klientovi možnosť postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu. Banka nie je povinná osobitne upozorňovať resp. informovať klienta/dlžníka na skutočnosť, že po márnom uplynutí lehoty na zaplatenie dlhu bude oprávnená postúpiť pohľadávku na inú osobu. Ak banka klienta/dlžníka písomne vyzve na úhradu presne špecifikovanej konkrétnej sumy pohľadávky, možno takúto písomnosť považovať za výzvu pred postúpením, od ktorej doručenia musí uplynúť aspoň 90 dní a následne možno pohľadávku postúpiť, pretože dlžník bol upozornený na omeškanie s úhradou jeho peňažného záväzku. Z výzvy na zaplatenie nemusí výslovne vyplývať, že ak dlžník sumu neuhradí, veriteľ pristúpi k postúpeniu pohľadávky, musí z nej však byť bez akýchkoľvek pochybností zrejme konkrétna špecifikácia pohľadávky, ktorú má dlžník uhradiť. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje, že uvedenú otázku okrajovo riešilo aj rozhodnutie sp. zn. 7Cdo/191/2021, z ktorého vyplýva, že za výzvu na plnenie pred postúpením podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách možno považovať aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti, ak jeho obsahom je výzva dlžníkovi na zaplatenie pohľadávky... Ak teda odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom rozhodnutí vyslovil, že žalobkyňa predloženými listinami ... vzhľadom na ich obsah a dátum vyhotovenia i doručovania neprekázala splnenie požiadaviek v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, pretože ich účelom bolo iba splnenie podmienok pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a nemajú žiaden vzťah k právnemu úkonu postúpenia pohľadávky, od ktorého žalobkyňa odvodzovala svoju aktívnu vecnú legitimáciu v spore, dovolací súd uzatvára, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci... Najvyšší súd záverom konštatuje, že nie je možné považovať za správny právny názor odvolacieho súdu, že vo výzve podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách musí banka klienta informovať o možnosti postúpiť pohľadávku na tretiu osobu. Výzvou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že dlžník mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom takéhoto adresovaného jednostranného právneho úkonu (§ 45 ods. 1 OZ)“.

9.3. Na podporu dôvodnosti odvolania žalobca poukázal aj na ďalšie rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/4/2020 z 25. 05. 2022, 7 Cdo/26/2017 z 28. 03. 2018, sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. 04. 2018 sp. zn. 8Cdo/139/2020 z 29. 03. 2022. S ohľadom na uvedenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu je napadnuté rozhodnutie irelevantné v časti, v ktorej súd implicitne vyjadruje neunesenie dôkazného bremena - nedoloženie samostatnej výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko z rozhodnutí dovolacieho súdu vyplýva, že výzvou podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť aj zosplatňujúca výzva – v tomto prípade výzva označená ako „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ zo dňa 17.06.2020, ako aj výzva pred zosplatnením podľa § 53 ods. 9 OZ označená ako „Tretia upomienka – pokus o zmier“ zo dňa 23.03.2020, ku ktorej je taktiež priložená obálka preukazujúca doručovanie do dispozičnej sféry žalovaného. Posledným kritériom tak zostáva zachovanej tzv. ochrannej lehoty nepretržitého omeškania viac ako 90 kalendárnych dní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke, pričom opätovne „čo i len časti svojho peňažného záväzku“ nasvedčuje záveru, že aj výzva pred zosplatnením podľa § 53 ods. 9 OZ bude spĺňať kvalifikačné kritérium pre splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

9.4. V konaní žalobca preukázal doručovanie predmetnej výzvy do dispozičnej sféry žalovaného skrz poštovú obálku (neprevzaté v odbernej lehote). Predmetná listina obsahuje aj výzvu na úhradu tam uvedenej celej dlžnej sumy. K postúpeniu pohľadávky došlo 03.03.2022, viac ako jeden rok po vyhotovení zosplatňujúcej výzvy, jednoznačne viac ako 90 dní v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa názoru žalobcu nič nebráni tomu, aby sa za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách považovala aj výzva, ktorou sa vyhlasuje predčasná splatnosť úveru a ktorou sa zároveň vyzýva na úhradu celej dlžnej sumy.

9.5. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd o predmetnej právnej otázke rozhodol v zmysle vyššie uvedených východísk, podľa ktorých výzvou podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť aj zosplatňujúca výzva za predpokladu, že obsahuje zároveň výzvu na splnenie záväzku a bola preukázaná objektívna možnosť dlžníka sa s touto výzvou oboznámiť. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že vyhovie žalobe, resp. aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Žalovaný si písomnosti súdu neprevzal a k odvolaniu sa nevyjadril.

11.1. Odvolanie žalobcu bolo dôvodné. Okresný súd žalobu zamietol z dôvodu neplatného postúpenia žalovanej pohľadávky a teda z dôvodu chýbajúcej vecnej aktívnej legitímácii žalobcu na výklade § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorý nemá oporu v právnej úprave ani v prevažujúcich a aktuálnych rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré poukázal v odvolaní žalobca.

11.2. Okresný súd urobil správne skutkové zistenia, že žalobca doložil výzvu zo dňa 23.03.2020, ktorou pôvodný veriteľ vyzval žalovaného na zaplatenie zameškaných splátok a následne výzvu na úhradu zosplatneného dlhu zo dňa 17. 06. 2020, ktoré podania sa dostali do dispozičnej sféry žalovaného, ale vyvodil nesprávny právny záver, že žalobca nepreukázal splnenie podmienky ďalšej výzvy pôvodného veriteľa dlžníkovi pred postúpením pohľadávky.

12.1. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

12.2. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

12.3.1. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

12.3.2. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

12.4. Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

12.5. Podľa § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

13. V posudzovanej veci je predmetom postúpenia zosplatnený spotrebiteľský úver. Okresný súd právnu úpravu § 92 ods. 8 zákona o bankách vyložil tak, že právna úprava ukladá banke, ktorá má splatnú pohľadávku voči svojmu dlžníkovi zo spotrebiteľského úveru, doručiť tomuto dlžníkovi výzvu na úhradu celej pohľadávky s upozornením na možnosť postúpenia tejto pohľadávky po uplynutí 90 kalendárnych dní.

14.1. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch je predpokladom na platné postúpenie pohľadávky banky zo spotrebiteľského úveru, aby išlo o pohľadávku banky po konečnom termíne splatnosti, resp. pohľadávku banky, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Zároveň sa

vyžaduje predchádzajúca písomná výzva banky dlžníkovi, aby svoj dlh uhradil, po ktorej nasleduje 90 kalendárnych dní omeškania dlžníka.

14.2. Výzvu banky a 90 kalendárnych dní omeškania dlžníka treba posudzovať v spojení s § 53 ods. 9 a § 565, veta druhá Občianskeho zákonníka, teda v spojení s právnou úpravou, podľa ktorej sa posudzuje existencia splatnej pohľadávky, ktorá je predmetom postúpenia.

15.1. Rozhodovacia prax súdov aj doteraz vyžaduje ako predpoklad postúpenia pohľadávky zo strany veriteľa (banky), ktorej úhrada bola s dlžníkom spotrebiteľom dohodnutá v splátkach, zodpovedanie otázky, či došlo k platnému zosplatneniu, vzhľadom na ochranu dlžníka spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, ktorý síce porušil svoj záväzok uhrádzať dohodnuté splátky riadne a včas, ale súčasne mu právna úprava dáva možnosť zabrániť zosplatneniu uhradením omeškaných splátok.

15.2. Ak dlžník spotrebiteľ nie je schopný uhradiť splatnú pohľadávku pôvodnému veriteľovi, ani po predchádzajúcej výzve zo strany tohto veriteľa, potom treba okresnému súdu zodpovedať v novom rozhodnutí otázku, aký účel má opakovaná výzva veriteľa na úhradu dlhu, od ktorého sa dlžník môže oslobodiť iba splnením dlhu. V tej súvislosti tiež otázku, či pri platnom postúpení pohľadávky banky na iný subjekt je ochrana dlžníka spotrebiteľa, ktorý je v omeškaní viac ako 90 dní so splatným dlhom, založená na osobitnej výzve banky adresovanej dlžníkovi v omeškaní.

16. Odvolací súd nepovažuje za správny výklad žalobcu, že aj výzva pred zosplatnením podľa § 53 ods. 9 OZ bude spĺňať kvalifikačné kritérium pre splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. A to z dôvodu, že zo spotrebiteľského úveru môže postupník nadobudnúť len splatnú, platne zosplatnenú pohľadávku. Za splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách treba považovať až oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že dlžník mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom takéhoto adresovaného jednostranného právneho úkonu. Žalobca si argumentačne protirečí, lebo uvedeným tvrdením pristupuje k rovnakému výkladu § 92 ods. 8 zákona o bankách, ako okresný súd v rozhodnutí, ktoré odvolaním napádal.

17. V ďalšom konaní bude povinnosťou okresného súdu znovu posúdiť aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu s prihliadnutím na tvrdenia žalobcu aj uvedené rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a na závery vyplývajúce zo zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu v tejto veci. Pokiaľ ide o preukázanie aktívnej legitimácie žalobcu, okresný súd bude vzhľadom na zhora uvedené vychádzať z toho, že zosplatnenie úveru je jednostranný úkon veriteľa, ktorého účinky mohli nastať len za predpokladu preukázania existencie takéhoto úkonu zo strany žalobcu a jeho doručenia do dispozičnej sféry žalovaného dlžníka. Za predpokladu preukázania predpísaného postupu pred zamýšľaným prevodom mohla byť banková pohľadávka postúpená z banky na žalobcu.

17.2. Ak bude vecná legitimitácia žalobcu preukázaná, okresný súd následne vecne preskúma dôvodnosť žalobcom uplatnených nárokov zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „VÚB pôžička“ zo dňa 13.05.2019, ktorú uzavrel VÚB, L. ako právny predchodca žalobcu a žalovaný.

18. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).